

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1582

16 Ιουνίου 2014

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. πράξης: 42/30.5.2014

Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) το άρθρο 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος,

β) τις διατάξεις του ν. 4261/2014 "Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 107), όπως ισχύει, και ιδίως τα άρθρα 4, 65, 66, 68, 80, 89 και 103 αυτού,

γ) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ΕΕ L 176 (27.6.2013) 1,

δ) τις διατάξεις του ν. 4224/2013 "Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, Ελληνικό Επενδυτικό Ταμείο Αξιοποίησης Περιουσίας του Δημοσίου και άλλες επείγουσες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 288), και ιδίως το άρθρο 1 παρ. 2 αυτού,

ε) την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (ΦΕΚ Α' 59), όπως ισχύει,

στ) τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (European Banking Authority) EBA-OP-2013-02 "Opinion of the European Banking Authority on Good Practices for Responsible Mortgage Lending",

ζ) το τελικό σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (European Banking Authority) EBA/ITS/2013/03 της 20/2/2014 "EBA FINAL draft Implementing Technical Standards On Supervisory reporting on forbearance and non-performing exposures under article 99(4) of Regulation (EU) No 575/2013",

η) ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφάσισε τα ακόλουθα:

I. Γενικά

1. Καθορίζεται ειδικό πλαίσιο υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τους, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος. Το πλαίσιο αυτό προβλέπει τις εξής βασικές υποχρεώσεις:

(α) Την καθιέρωση ανεξάρτητης, οργανωτικά, λειτουργίας διαχείρισης των σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων,

(β) Τη θέσπιση χωριστής καταγεγραμμένης στρατηγικής διαχείρισης των ως άνω ανοιγμάτων, η υλοποίηση της οποίας θα υποστηρίζεται από τα κατάλληλα μηχανογραφικά συστήματα και διαδικασίες,

(γ) Την καθιέρωση περιοδικής υποβολής αναφορών προς τη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι πιο πάνω απαιτήσεις εξειδικεύονται στα πιο κάτω κεφάλαια της παρούσας Πράξης:

II. Πεδίο εφαρμογής

2. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης εφαρμόζονται: (α) από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα (ΠΙ) που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ), σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση, καθώς και

(β) από τα υποκαταστήματα στην Ελλάδα των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός του Ε.Ο.Χ.

3. Οι διατάξεις της παρούσας τελούν υπό την επιφύλαξη του Πτωχευτικού Κώδικα (Νόμος 3588/2007, ΦΕΚ Α' 153) και του Νόμου 3869/2010 (Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις, ΦΕΚ Α' 130).

III. Στρατηγική και διαδικασίες διαχείρισης

4. Κάθε ΠΙ αναπτύσσει και υλοποιεί μέσω των κατάλληλων διαδικασιών, στρατηγική διαχείρισης των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (εφεξής: ΣΔΚ), η οποία ανταποκρίνεται, τουλάχιστον, στις εξής απαιτήσεις:

(α) Είναι συγκεκριμένη και σαφώς καταγεγραμμένη, διακρίνοντας στις ακόλουθες, τουλάχιστον, περιπτώσεις διαχείρισης:

- Ανοιγμάτων σε στάδιο προ - καθυστέρησης,
- Ανοιγμάτων σε αρχικό στάδιο καθυστέρησης: 1 έως 89 ημέρες καθυστέρησης,
- Ανοιγμάτων μη εξυπηρετούμενων,

- Ανοιγμάτων σε οριστική καθυστέρηση στην οποία θα κατηγοριοποιούνται τουλάχιστον τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς μη συνεργάσιμους ή μη βιώσιμους δανειολήπτες,
- (β) Υιοθετεί τις βέλτιστες πρακτικές καθώς και τις οδηγίες των εποπτικών αρχών,
- (γ) Περιγράφει τις κατάλληλες δομές διακυβέρνησης της ΣΔΚ, καθώς και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου για την εφαρμογή της,
- (δ) Προβλέπει την ιεράρχηση της διαχείρισης των ανοιγμάτων, με βάση τον κίνδυνο και την ανάλογη κατανομή των διαθέσιμων πόρων,
- (ε) Περιλαμβάνει ικανοποιητικό αριθμό εναλλακτικών τύπων/πλαίσιων ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης με σκοπό την, κατά περίπτωση (“case-by-case”), αξιολόγηση κάθε δανειολήπτη, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013,
- (στ) Περιλαμβάνει συγκεκριμένο πλαίσιο πολιτικής του ΠΙ σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού και έγκρισης της μεθοδολογίας αξιολόγησης της βιωσιμότητας του δανειολήπτη, και κάθε προσφερόμενου τύπου ρύθμισης ανά κατηγορία δανείου και δανειολήπτη,
- (ζ) Προβλέπει ποσοτικοποιημένους στόχους για τη συστηματική μέτρηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της διαχείρισης των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, ανά κατηγορία ανοίγματος και ανά στάδιο καθυστέρησης, καθώς και μεθοδολογία παρακολούθησης του βαθμού επίτευξης των στόχων αυτών, με σκοπό την έγκαιρη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων,
- (η) Προβλέπει τη διεξαγωγή αναλύσεων ευαισθησίας και σεναρίων για τις πιθανές εξελίξεις στα επί μέρους χαρτοφυλάκια (περιλαμβανομένων των υπο-χαρτοφυλακίων και των τμημάτων τους),
- (θ) Προβλέπει τη διεξαγωγή πιλοτικών προγραμμάτων (“pilots”) διαχείρισης σε κατάλληλα στοχευμένα υποσύνολα κάθε κατηγορίας δανειοληπτών, ενσωματώνοντας αποτελεσματικές διαδικασίες μέτρησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων επί του πληθυσμού του πιλοτικού προγράμματος,
- (ι) Υποστηρίζεται από αποτελεσματικά συστήματα πληροφόρησης, που διασφαλίζουν, τουλάχιστον:
 - (αα) την παραγωγή όλων των απαιτούμενων εσωτερικών αναφορών με το ανάλογο επίπεδο πληροφόρησης,
 - (ββ) την παραγωγή όλων των απαιτούμενων τακτικών και έκτακτων εποπτικών αναφορών,
 - (γγ) την ικανότητα διενέργειας της απαιτούμενης ανάλυσης στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, ώστε να καθίσταται εφικτή η κατηγοριοποίηση και η αξιολόγηση αποδόσεων και αποτελεσμάτων,

(δδ) την ενσωμάτωση συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, το οποίο επιτρέπει τον εντοπισμό πιθανών προβληματικών ανοιγμάτων/χορηγήσεων στη βάση προκαθορισμένων δεικτών,

(εε) τη συστηματική καταγραφή και ευχερή ανάκτηση όλων των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την αρχική αξιολόγηση των δανειοληπτών και τις μεταγενέστερες τακτικές αξιολογήσεις για δανειολήπτες που έχουν ήδη ενταχθεί σε καθεστώς ρύθμισης,

(ζζ) την τυποποίηση του τρόπου παρουσίασης των σχετικών πληροφοριών

- (ια) Προβλέπει την καθιέρωση μηχανισμών και ολοκληρωμένων συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης (“early warning systems”),
- (ιβ) Διασφαλίζει τη χρήση αξιόπιστου συστήματος συλλογής, επεξεργασίας, επικύρωσης, επικαιροποίησης, διατήρησης και ανάκτησης των απαιτούμενων δεδομένων, με σαφείς προδιαγραφές και κριτήρια προσβασιμότητας εν σχέσει με όλη την πληροφόρηση που αφορά τα ανοίγματα που υπάγονται στην παρούσα (οικονομικά στοιχεία, δικαιολογητικά, νομικά και άλλα έγγραφα, περιλαμβανομένης και της διατήρησης των δεδομένων επικοινωνίας με τους δανειολήπτες), τηρουμένης της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ιδίως του Νόμου 2472/1997 (ΦΕΚ Α' 50),
- (ιγ) Προβλέπει πολιτική εκπαίδευσης και καθοδήγησης των εμπλεκόμενων για τον χειρισμό ιδίως των μη συνεργάσιμων ή μη βιώσιμων δανειοληπτών με ακριβή περιγραφή της ακολουθητέας σε κάθε στάδιο διαδικασίας,
- (ιδ) Υπόκειται σε τακτική επαναξιολόγηση προκειμένου να επικαιροποιείται καταλλήλως, λαμβάνοντας υπόψη της μακροοικονομικές συνθήκες και τις τάσεις στη ροή των καθυστερήσεων και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Η αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη πιθανές μεταβολές εσωτερικών παραγόντων (π.χ. αλλαγές στρατηγικής, διαρθρωτικές αλλαγές, εξέλιξη του χαρτοφυλακίου, πιθανές εξαγορές, συγχωνεύσεις ή πωλήσεις τμημάτων του χαρτοφυλακίου), και εξωτερικών παραγόντων (π.χ. συνθήκες της ευρύτερης αγοράς, μακροοικονομικό περιβάλλον, εξέλιξη του μεγέθους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων σε επίπεδο συστήματος),
- (ιε) Γνωστοποιείται με σαφήνεια στους υπαλλήλους, τα στελέχη και τα όργανα του ΠΙ που εμπλέκονται στη ΣΔΚ και την υλοποίησή της.

IV. Όργανα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τη διαχείριση των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων

5. Τα ΠΙ οφείλουν να συστήσουν χωριστή λειτουργία για τη διαχείριση των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, καθώς και ανεξάρτητο, κατάλληλα στελεχωμένο, όργανο για την κεντροποιημένη παρακολούθηση της λειτουργία αυτής και την εν γένει αποτελεσματική υλοποίηση της ΣΔΚ.

6. Τα ΠΙ οφείλουν να καθορίζουν με σαφήνεια το οργανόγραμμα (“blueprint”), τον αριθμό και τα προσόντα των υπαλλήλων που είναι επιφορτισμένοι με την υλοποίηση και την παρακολούθηση της ΣΔΚ. Ειδικότερα, το διοικητικό όργανο για την παρακολούθηση των καθυστερήσεων (εφεξής: ΔΟΚ) θα είναι επιφορτισμένο με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) την κεντροποιημένη επεξεργασία όλων των εσωτερικών αναφορών της λειτουργίας διαχείρισης των καθυστερήσεων, με βάση την παρούσα Πράξη,
- (β) τη διαμόρφωση των διαθέσιμων τύπων ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης ανά υπο-χαρτοφυλάκιο δανείων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητάς τους μέσω κατάλληλων δεικτών απόδοσης,
- (γ) τη διαμόρφωση και τεκμηρίωση των κριτηρίων με βάση τα οποία θα εξετάζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα (“sustainability”) εκάστου τύπου ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης (ανάπτυξη και χρήση ειδικών δένδροδιαγραμμάτων - “decision trees”),
- (δ) τον καθορισμό των παραμέτρων και το εύρος αρμοδιοτήτων των οργάνων και προσώπων που εμπλέκονται στην αξιολόγηση της βιωσιμότητας και καταλληλότητας του προτεινόμενου τύπου ρύθμισης και στην μετέπειτα παρακολούθηση της εφαρμογής του,
- (ε) το σχεδιασμό, παρακολούθηση και αξιολόγηση (δυναμικώς σε συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες) των πιλοτικών προγραμμάτων ρυθμίσεων.

7. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αντικειμενική και αμερόληπτη προσέγγιση στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και στις ρυθμίσεις δανείων των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, τα ΠΙ διασφαλίζουν ότι η λειτουργία διαχείρισης καθυστερήσεων και το ΔΟΚ διαθέτουν τον κατάλληλο βαθμό ανεξαρτησίας σε σχέση με τις υπόλοιπες λειτουργικές δομές τους και ιδίως σε σχέση με τις λειτουργίες χορήγησης πιστώσεων και διαχείρισης του ομαλά εξυπηρετούμενου τμήματος του χαρτοφυλακίου. Η εν λόγω λειτουργία είναι σαφώς ορισμένη, διακριτή και υπόκειται στον έλεγχο και παρακολούθηση των οργάνων εσωτερικού ελέγχου του ΠΙ.

Οι εισηγήσεις και οι Εκθέσεις του ΔΟΚ που αφορούν την αποτελεσματικότητα της ΣΔΚ, των διαθέσιμων τύπων ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης, τα αποτελέσματα των πιλοτικών προγραμμάτων, τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογείται η βιωσιμότητα των τύπων ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης, καθώς και οι οργανωτικές ρυθμίσεις του στοιχείου (δ) της παρ. 11, υποβάλλονται στο ΔΣ, ένα τουλάχιστον μέλος του οποίου επιφορτίζεται ειδικώς και με το αντικείμενο της στενότερης παρακολούθησης της ΣΔΚ. Οι Εκθέσεις για την αποτελεσματικότητα της ΣΔΚ και των τύπων ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης υποβάλλονται στο ΔΣ τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

Το ΔΟΚ συνεργάζεται με τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων για την αμοιβαία κατανόηση και ανάπτυξη της κατάλληλης μεθοδολογίας αναφορικά με την αξιολόγηση των κινδύνων που απορρέουν από κάθε τύπο ρύθμισης και κατηγορία καθυστέρησης, ανά χαρτοφυλάκιο. Οι εισηγήσεις και οι Εκθέσεις του ΔΟΚ προς το ΔΣ υποβάλλονται και στη Μονάδα Διαχείρισης

Κινδύνων, ο επικεφαλής της οποίας εκφράζει τη γνώμη του στο ΔΣ, για τις σχετικές εισηγήσεις, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

8. Οι ανωτέρω απαιτήσεις δεν θίγουν τις γενικές αρχές και τις απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης της ισχύουσας νομοθεσίας, περιλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 και των κατευθυντήριων οδηγιών της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (ΕΒΑ) ιδίως ως προς τις αρμοδιότητες και τις γραμμές αναφοράς των επιμέρους Επιτροπών που μπορεί να συνεπικουρούν το ΔΣ, καθώς και των λοιπών οργάνων διοίκησης κάθε πιστωτικού ιδρύματος. Κατά τη λήψη της απόφασης περί της συνολικής στρατηγικής ανάληψης κινδύνων και της χάραξης της πιστοδοτικής πολιτικής θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να διασφαλίζεται η δυνατότητα συνεκτίμησης του συνόλου των κινδύνων που το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει εν αναφορά τόσο προς το ομαλά εξυπηρετούμενο χαρτοφυλάκιο όσο και προς το υπαγόμενο στη ΣΔΚ.

V. Κατευθυντήριες γραμμές για την κατηγοριοποίηση του χαρτοφυλακίου

9. Βασικό στοιχείο της ΣΔΚ αποτελεί η κατάλληλη κατηγοριοποίηση και ανάλυση του χαρτοφυλακίου (“portfolio segmentation”), δεδομένου ότι επιτρέπει στα ΠΙ να επιλέγουν και να προσαρμόζουν με βέλτιστο τρόπο διαφορετικές λύσεις διαχείρισης σε διαφορετικούς τομείς του δανειακού τους χαρτοφυλακίου. Για το σκοπό αυτό, τα ΠΙ προβαίνουν, τουλάχιστον, στα εξής:

- (α) Θεσπίζουν συνεπή και σαφή κριτήρια (όπως, ενδεικτικά, ο σκοπός της χορήγησης, το νόμισμα, το επιτόκιο, η τοποθεσία του υπέγγυου ακινήτου, η γεωγραφική περιοχή της επιχειρηματικής δραστηριότητας, το μέγεθος του ανοίγματος, η συμπεριφορά του δανειολήπτη) για να κατηγοριοποιούν κάθε χαρτοφυλάκιο και υπό-χαρτοφυλάκιο (“sub-portfolio”), αναπτύσσοντας κατάλληλες μεθοδολογίες,
- (β) Αναλύουν περαιτέρω κάθε υπό-χαρτοφυλάκιο, αναλόγως του χρόνου καθυστέρησης (“bucket καθυστέρησης”) και του κινδύνου αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη την προοπτική εισπραξιμότητας με χρήση δεδομένων ειδικής πιστοληπτικής αξιολόγησης για δανειολήπτες υψηλού κινδύνου (“stress credit rating”) και εσωτερικής συμπεριφορικής αξιολόγησης (“internal behavioural systems”), ειδικά για τους σκοπούς της ΣΔΚ.

10. Τα παραπάνω έχουν ιδίως σκοπό την, κατά προτεραιότητα, διαχείριση των παραπάνω ανοιγμάτων με βάση τον κίνδυνο, το βαθμό συνεργασίας και τη βιωσιμότητα του δανειολήπτη.

VI. Κατευθυντήριες γραμμές για το σχεδιασμό και αξιολόγηση βιώσιμων τύπων ρύθμισης

11. Στο πλαίσιο της ΣΔΚ, τα ΠΙ οφείλουν να αναπτύξουν και να εφαρμόζουν κατάλληλο πλαίσιο εναλλακτικών τύπων ρύθμισης των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων

ανοιγμάτων, οι οποίοι προτείνονται στους συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό τον όρο ότι είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών. Για το σκοπό αυτό, τα ΠΙ:

- (α) Ορίζουν τους επιλέξιμους για κάθε υπό-χαρτοφυλάκιο και υποκατηγορία ενδεδειγμένους τύπους ρύθμισης και παρακολουθούν την εξέλιξή τους, με βάση προκαθορισμένους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (εφεξής: ΒΔΑ),
- (β) Αξιολογούν τις οικονομικές επιπτώσεις για το ΠΙ σε σύγκριση με εναλλακτικούς τύπους ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης, λαμβάνοντας, σε κάθε περίπτωση, υπόψη την εκτίμηση της καθαρής παρούσας αξίας (NPV) και των απαιτούμενων προβλέψεων, υιοθετώντας με συνέπεια συγκεκριμένη μεθοδολογία, στην οποία ενσωματώνουν συντηρητικές και αξιόπιστες παραδοχές,
- (γ) Λαμβάνουν υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και ιδίως το πτωχευτικό δίκαιο, το Νόμο 3869/2010 και τις παραμέτρους εφαρμογής τους, προβαίνοντας σε μετρήσιμες εκτιμήσεις του κόστους και του αναμενόμενου χρόνου οριστικής διευθέτησης,
- (δ) Ορίζουν και τεκμηριώνουν τα κριτήρια τα οποία, στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας Πράξης, πρέπει να πληρούνται για τον χαρακτηρισμό ενός τύπου ρύθμισης ως «καταλλήλου», υπό την έννοια της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας,
- (ε) Αναπτύσσουν συγκεκριμένες μεθοδολογίες για την αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής του δανειολήπτη, λαμβάνοντας υπόψη ιστορικά και ήδη διαθέσιμα στοιχεία και ρεαλιστικές εκτιμήσεις για τη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής,
- (στ) Αναπτύσσουν και διαθέτουν καταγεγραμμένες συγκεκριμένες μεθοδολογίες εκτίμησης και επανεκτίμησης των τυχόν εξασφαλίσεων.

12. Η ρύθμιση δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να συγκαλύψει, είτε προσωρινά είτε μόνιμα, τα πραγματικά επίπεδα κινδύνων των συγκεκριμένων ανοιγμάτων, τα οποία θα πρέπει να αναγνωρίζονται έγκαιρα και στο σύνολό τους από τα ΠΙ. Η αξιολόγηση της βιωσιμότητας της ρύθμισης θα γίνεται με βάση την τρέχουσα και την, επί τη βάσει συντηρητικών και αξιόπιστων παραδοχών, εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής κάθε δανειολήπτη μέχρι το πέρας του νέου προγράμματος αποπληρωμής.

13. Ενδεικτικοί βασικοί τύποι ρυθμίσεων που τα ΠΙ δύνανται να περιλάβουν στη ΣΔΚ περιγράφονται στο Παράρτημα Ι - Τύποι Ρυθμίσεων της παρούσας Πράξης. Λαμβάνοντας υπόψη την ενδεχόμενη ανάγκη αντιμετώπισης σύνθετων και απαιτητικών περιπτώσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων, ιδίως την περίπτωση των επιχειρηματικών δανείων, τα ΠΙ μπορούν να χρησιμοποιήσουν και τύπους ρύθμισης οι οποίοι προκύπτουν από τη σύνθεση επιμέρους χαρακτηριστικών δύο ή περισσότερων τύπων εκ των διαλαμβανόμενων στο Παράρτημα Ι. Στην περίπτωση αυτή, για λόγους συνέπειας ως προς την ακρίβεια της πληροφoρίας των υποβαλλόμενων στην ΤτΕ αναφορών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της παρούσας Πράξης, τα ΠΙ κατατάσσουν τη σύνθετη ρύθμιση βάσει του χαρακτηριστικού με τη

μεγαλύτερη βαρύτητα. Οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή διατάξεων αναγκαστικού δικαίου συνιστούν και υποβάλλονται ως διακριτή περίπτωση.

VII. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των τύπων ρύθμισης

14. Τα ΠΙ εφαρμόζουν κατάλληλα μέσα για να διασφαλίσουν ότι είναι σε θέση να επιτύχουν στο βέλτιστο βαθμό τη βιωσιμότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Τέτοια μέσα περιλαμβάνουν:

- (α) τακτικούς ελέγχους των συμφωνηθέντων τύπων ρύθμισης σε ικανοποιητικό δείγμα του χαρτοφυλακίου ή των επί μέρους κατηγοριών, για να αξιολογηθεί η ποιότητα διαχείρισης των επιμέρους περιπτώσεων και η συνέχιση της εκπλήρωσης των κριτηρίων καταλληλότητας τους,
- (β) ασκήσεις διασφάλισης ποιότητας, όπως ο δειγματοληπτικός τακτικός έλεγχος ικανού δείγματος περιπτώσεων σε σχέση με τη συμμόρφωση προς τις πολιτικές και διαδικασίες της ΣΔΚ, περιλαμβανομένου του ελέγχου της καταλληλότητας και μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των τύπων ρύθμισης που προτάθηκαν και συμφωνήθηκαν,
- (γ) καθιέρωση ενημέρωσης με κατάλληλη ανάλυση, ανά επίπεδο αναφοράς/ιεραρχίας ως προς τους αντιπροσωπευτικούς ΒΔΑ για την μέτρηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών,
- (δ) αυτοματοποιημένη παρακολούθηση των διαδικασιών και των ΒΔΑ μέσω των Συστημάτων Πληροφορικής,
- (ε) υιοθέτηση μη-αυτοματοποιημένων μηχανισμών παραγωγής αναφορών (“manual reporting mechanisms”) για στοιχεία για τα οποία δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί αυτοματοποιημένη παρακολούθηση (π.χ. δικαστικές ενέργειες, αριθμός περιπτώσεων ανά στάδια συμβιβασμών, ποσοστά συμμετοχής σε πλειστηριασμούς κτλ.),
- (στ) καθορισμό και τεκμηρίωση των κριτηρίων για την αξιολόγηση κινδύνων (π.χ. βασικοί τομείς κινδύνου, δανειολήπτες υψηλού/μέσου κινδύνου, έκταση και συχνότητα) και της συχνότητας παρακολούθησης ανά κατηγορία κινδύνου,
- (ζ) δείκτες που αφορούν τουλάχιστον:
 - το ποσοστό των λύσεων ρύθμισης που προτάθηκαν σε δανειολήπτες,
 - το ποσοστό, εκ των ανωτέρω προτάσεων ρύθμισης, οι οποίες έγιναν αποδεκτές,
 - τα δάνεια που εξυπηρετούνται κατόπιν της ρύθμισης, ως ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των ρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί, ανά τύπο ρύθμισης, καθώς και τη διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού αυτού,

- (η) στοχευμένη ανάλυση, στις περιπτώσεις επανάληψης αθέτησης, προκειμένου να προσδιορίζονται οι πιθανές αιτίες αλλά και οι ενδεδειγμένοι τρόποι αντιμετώπισης,
- (θ) καθορισμό των διαδικασιών χειρισμού των περιπτώσεων όπου ανακύπτουν λόγοι για τον αποχαρακτηρισμό του δανειολήπτη ως βιώσιμου ή συνεργάσιμου.

VIII. Εποπτική αξιολόγηση

15. Η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολογεί τη συμμόρφωση προς την παρούσα απόφαση λαμβάνοντας υπόψη τις οργανωτικές και λειτουργικές ιδιαιτερότητες κάθε ΠΙ καθώς και το μέγεθος και τη δομή του χαρτοφυλακίου του.

16. Σε περίπτωση που δεν επιτυγχάνεται τύπος ρύθμισης του οποίου η βιωσιμότητα μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς από το ΠΙ, σύμφωνα με την παρούσα Πράξη, εποπτικώς αποδεκτοί θα θεωρούνται οι συνιστώντες οριστική διευθέτηση τύποι ρύθμισης.

17. Γενικότερα, η εποπτική αξιολόγηση της πολιτικής ρυθμίσεων θα συνεκτιμάται με την πολιτική προβλέψεων του πιστωτικού ιδρύματος καθώς και τη σχετική πληροφόρηση που δημοσιοποιείται με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 και τις από το τέλος Σεπτεμβρίου 2013 Οδηγίες της ΤτΕ και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

18. Κατά την εποπτική αξιολόγηση συνεκτιμώνται ο καθορισμός στόχων από τα ίδια τα ΠΙ για τους δείκτες αποτελεσματικότητας και απόδοσης της παρούσας Πράξης και οι τυχόν αποκλίσεις από τους στόχους αυτούς.

19. Η ΤτΕ συστήνει στα ΠΙ να προσχωρούν σε μεταξύ τους Πρωτόκολλα για τη διαχείριση των καθυστερήσεων κοινών δανειοληπτών, υιοθετώντας τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

20. Για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς την παρούσα απόφαση υποβάλλονται στην ΤτΕ:

- (α) Η καταγεγραμμένη ισχύουσα ΣΔΚ,
- (β) Οι Εκθέσεις του ΔΟΚ προς το ΔΣ, εντός πέντε ημερών από την υποβολή τους στα όργανα διοίκησης του ΠΙ,
- (γ) Η Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου που αφορά την παρακολούθηση συμμόρφωσης του ΠΙ προς το παρόν πλαίσιο και την επάρκεια στελέχωσης, ανεξαρτησίας και διαδικασιών της λειτουργίας καθυστερήσεων, εντός πέντε ημερών από την υποβολή της στα όργανα διοίκησης του ΠΙ,
- (δ) Τα Υποδείγματα του Παραρτήματος ΙΙ, ανά κατηγορία δανειακού χαρτοφυλακίου και ανά τρίμηνο, εντός σαράντα ημερολογιακών ημερών από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου,
- (ε) Εκτάκτως, εφόσον ζητηθούν από την Τράπεζα της Ελλάδος, στοιχεία και γενικότερη πληροφόρηση, εν αναφορά με την πορεία υλοποίησης των απαιτήσεων της παρούσας Πράξης και του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων από αυτήν στόχων

(π.χ. πλήθος ρυθμίσεων, περιπτώσεις νέας αθέτησης, πλήθος τηρηθεισών δεσμεύσεων, μεθοδολογίες για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των ρυθμίσεων, οργανωτικές αλλαγές και δράσεις για την αναβάθμιση των συστημάτων, την εκπαίδευση του προσωπικού κλπ.).

21. Σταδιακή Εφαρμογή

Η παρούσα Πράξη τίθεται σε εφαρμογή από την 31.12.2014. Κατ' εξαίρεση, οι απαιτήσεις που αφορούν τη σύσταση της ΔΟΚ και την καταγραφή της ΣΔΚ θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί μέχρι 30.6.2014. Η αναβάθμιση των συστημάτων και η ολοκλήρωση των λοιπών λειτουργικών απαιτήσεων (σχεδιασμός τύπων ρύθμισης, σχεδιασμός μεθοδολογιών αξιολόγησης κλπ) θα πρέπει να πραγματοποιηθούν μέχρι 30.9.2014.

Η υποβολή των προβλεπόμενων των υπό στοιχείο (δ) της παραγράφου 20 εποπτικών αναφορών του Παραρτήματος ΙΙ προβλέπεται να είναι σταδιακή, στοχεύοντας στην πλήρη εναρμόνιση των ΠΙ με το σύνολο των απαιτήσεων της παρούσας μέχρι την 31.12.2014, ως ακολούθως:

(α) Υποβολή που αφορά στα στοιχεία με ημερομηνία αναφοράς την 30.6.2014:

Απαιτείται η συμπλήρωση σε ατομική βάση (μόνο σε επίπεδο μητρικής/ελληνικός κίνδυνος):

- Υπόδειγμα 1a - EBA ITS_New F 18.00 - Information on performing and non-performing exposures - Annex III (IFRS) Γραμμές 70-170 του Υποδείγματος (Loans and Advances), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ή αντίστοιχα Υπόδειγμα 1b - EBA ITS_New F 18.00 - Information on performing and non-performing exposures - Annex IV (GAAP), Γραμμές 70-170 του Υποδείγματος (Loans and Advances), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί το Ελληνικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών,
- Υπόδειγμα 2a - EBA ITS_New F 19.00 - Information forborne exposures - Annex III (IFRS): Γραμμές 70-170 του Υποδείγματος (Loans and Advances), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ή αντίστοιχα Υπόδειγμα 2b - EBA ITS_New F 19.00 - Information forborne exposures - Annex IV (GAAP), Γραμμές 70-170 του Υποδείγματος (Loans and Advances), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί το Ελληνικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών,
- Υπόδειγμα 3 - Portfolio Segmentation: Γραμμές 010-240 του Υποδείγματος,
- Υπόδειγμα 4 - Key Performance Statistics: Γραμμές 070-140 του Υποδείγματος (Forborne Loans),
- Υπόδειγμα 6 - Flows of Modifications: Γραμμή 260 του Υποδείγματος.

(β) Υποβολή που αφορά στα στοιχεία με ημερομηνία αναφοράς την 30.9.2014:

Απαιτείται η συμπλήρωση σε ατομική βάση (μόνο σε επίπεδο μητρικής/ελληνικός κίνδυνος) των στοιχείων της περ. (α) ανωτέρω και επιπρόσθετα:

- Υπόδειγμα 1a - EBA ITS_New F 18.00, Information on performing and non-performing exposures - Annex III (IFRS): Γραμμές 340-550 του Υποδείγματος (Off-Balance Sheet Exposures), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ή αντίστοιχα Υπόδειγμα 1b - EBA ITS_New F 18.00 - Information on performing and non-performing exposures - Annex IV (GAAP), Γραμμές 340-550 του Υποδείγματος (Off-Balance Sheet Exposures), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί το Ελληνικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών,
- Υπόδειγμα 2a - EBA ITS_New F 19.00 - Information forborne exposures - Annex III (IFRS): Γραμμές 010-060 και 190-340 του Υποδείγματος (Debt Securities at Amortised Cost, Debt Instruments at Fair Value and Loan Commitments Given), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ή αντίστοιχα Υπόδειγμα 2b - EBA ITS_New F 19.00 - Information forborne exposures - Annex IV (GAAP): Γραμμές 010-060 και 190-340 του Υποδείγματος (Debt Securities at Amortised Cost, Debt Instruments at Fair Value and Loan Commitments Given), προκειμένου για ΠΙ το οποίο ακολουθεί το Ελληνικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών,
- Υπόδειγμα 3 - Portfolio Segmentation: Γραμμές 250-310 του Υποδείγματος,
- Υπόδειγμα 6 - Flows of Modifications: Γραμμές 010-170 του Υποδείγματος,
- Υπόδειγμα 7 - Modifications Delinquencies.

(γ) Υποβολή που αφορά στα στοιχεία της 31.12.2014:

Απαιτείται η συμπλήρωση σε ατομική και ενοποιημένη βάση όλων των εποπτικών αναφορών του Παρατήματος II και η πλήρης εναρμόνιση με τους ορισμούς της παρούσας Πράξης.

22. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος για την παροχή των τυχόν αναγκαίων διευκρινίσεων και οδηγιών αναφορικά με την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

23. Ειδικότερα, για τη διασφάλιση τήρησης του χρονοδιαγράμματος προσαρμογής της Παραγράφου 21, καθώς και της καταληκτικής προθεσμίας, εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος για την παροχή οδηγιών με στόχο ιδίως:

- (α) τη μέγιστη εναρμόνιση των εννοιών επί των οποίων βασίζονται οι εποπτικές αναφορές για σκοπούς συγκρισιμότητας και καλύτερης ομογενοποίησης της σχετικής πληροφόρησης,

(β) την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη τυποποίηση της ορολογίας και των συνιστωσών κάθε τύπου ρύθμισης, χωρίς να περιορίζει ωστόσο τη δυνατότητα ανάπτυξης ειδικότερων τύπων ρύθμισης ιδίως για τις κατηγορίες των μεγάλων επιχειρήσεων.

24. Μέχρι την έκδοση σχετικού Κανονισμού (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των ορισμών θα εφαρμόζονται για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης, οι ορισμοί και τα αντιστοίχως προβλεπόμενα στο σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων ΕΒΑ/ITS/2013/03 της 20/2/2014 "EBA FINAL draft Implementing Technical Standards On Supervisory reporting on forbearance and non-performing exposures under article 99(4) of Regulation (EU) No 575/2013", όπως εξειδικεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

25. Τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Πράξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΤΥΠΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

27. Στο Παράρτημα αυτό αναφέρονται ενδεικτικά οι πλέον συνήθεις στη διεθνή πρακτική τύποι ρυθμίσεων για δανειολήπτη ο οποίος βρίσκεται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση και αδυνατεί να ανταποκριθεί στους υφιστάμενους όρους της πιστοδότησης. Σκοπός του παρόντος δεν είναι η εξαντλητική παράθεση όλων των δυνατών τύπων ρυθμίσεων, αλλά η επιδίωξη μιας ελάχιστης τυποποίησης εκείνων που τυγχάνουν ευρείας εφαρμογής, για σκοπούς συγκρισιμότητας, διαφάνειας και καλύτερης παρακολούθησης της αποτελεσματικότητάς τους, ανά πιστωτικό ίδρυμα και σε επίπεδο συστήματος.

Τμήμα Ι – Τύποι βραχυπρόθεσμων ρυθμίσεων

28. Ως βραχυπρόθεσμοι τύποι ρυθμίσεων θεωρούνται οι τύποι ρύθμισης με διάρκεια μικρότερη των πέντε ετών και επιλέγονται συνήθως σε περιπτώσεις που οι δυσκολίες αποπληρωμής κρίνονται, βάσιμα, προσωρινές. Παράλληλα, μπορεί να συμφωνείται νέο πρόγραμμα αποπληρωμής του υπολοίπου, μετά τη λήξη της βραχυπρόθεσμης περιόδου, με βάση συντηρητικές παραδοχές για την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη μέχρι τη λήξη του προγράμματος αποπληρωμής.

(α) Τόκοι μόνο (“Interest Only”): Κατά τη διάρκεια καθορισμένης βραχυπρόθεσμης περιόδου, καταβάλλονται μόνο τόκοι.

(β) Μειωμένες δόσεις (“Reduced Payment”): Μειώνεται το ποσό των τοκοχρεωλυτικών δόσεων αποπληρωμής (το νέο ποσό δόσης ενδέχεται να είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από το ποσό δόσης το οποίο θα αντιστοιχούσε σε ρύθμιση μόνο τόκων) για καθορισμένη βραχυπρόθεσμη περίοδο.

(γ) Περίοδος χάριτος (“Grace Period”): παρέχει στο δανειολήπτη τη δυνατότητα προκαθορισμένης περιόδου αναστολής πληρωμών.

(δ) Αναβολή Πληρωμής Δόσης/Δόσεων (“Skip Payment(s)”): παρέχεται, συμβατικά, η δυνατότητα στο δανειολήπτη να μεταφέρει χρονικά μία δόση του δανείου.

(ε) Τακτοποίηση Καθυστερούμενου Υπολοίπου (“Arrears Settlement”): τακτοποίηση του ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, συνήθως μέσω συμφωνίας ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων και διατήρηση της απαίτησης για το άληκτο υπόλοιπο.

(στ) Κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών (“Arrears Capitalization”): Η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και αναπροσαρμογή του προγράμματος αποπληρωμής του οφειλόμενου υπολοίπου.

Τμήμα ΙΙ – Τύποι μακροπρόθεσμων ρυθμίσεων

29. Κατατάσσονται οι τύποι ρύθμισης με διάρκεια μεγαλύτερη των πέντε ετών, με στόχο τη μείωση της δόσης, σε συνδυασμό, ενδεχόμενα, με αύξηση του αριθμού τους και παράταση

του χρόνου αποπληρωμής, λαμβάνοντας, σε κάθε περίπτωση υπόψη, συντηρητικές παραδοχές για την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη μέχρι τη λήξη του προγράμματος αποπληρωμής.

(α) Μόνιμη μείωση του επιτοκίου ή του συμβατικού περιθωρίου (“Interest Rate Reduction”): Μόνιμη μείωση του επιτοκίου ή του επιτοκιακού περιθωρίου.

(β) Αλλαγή Τύπου Επιτοκίου (“Interest Rate Type Change”): Αλλαγή του τύπου επιτοκίου, από κυμαινόμενο σε σταθερό ή αντίστροφα.

(γ) Παράταση της διάρκειας (“Loan Term Extension”): Παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου (δηλαδή της ημερομηνίας της τελευταίας συμβατικής καταβολής δόσης του δανείου).

(δ) Διαχωρισμός της χορήγησης (“Split Balance”): Όταν ένα ΠΙ συμφωνεί να διαχωρίσει ένα πχ. ενυπόθηκο δάνειο δανειολήπτη σε δύο τμήματα (“tranches”):

- i. ένα ενυπόθηκο δάνειο, το οποίο ο δανειολήπτης εκτιμάται ότι μπορεί να αποπληρώνει, με βάση την υφιστάμενη και την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής αυτού, και
- ii. στο υπόλοιπο τμήμα του αρχικού δανείου, το οποίο τακτοποιείται μεταγενέστερα, με ρευστοποίηση περιουσίας ή άλλου είδους διευθέτηση, η οποία συμφωνείται εξ αρχής από τα δυο μέρη.

(ε) Μερική διαγραφή χρεών (“Partial Debt Forgiveness/Write Down”): Αυτή η επιλογή προβλέπει την οριστική διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης του ΠΙ, ώστε να διαμορφωθεί σε ύψος, που εκτιμάται ότι είναι δυνατό να εξυπηρετηθεί ομαλά.

(στ) Πρόσθετη εξασφάλιση (“Additional Collateralization”): Όταν λαμβάνονται πρόσθετες εξασφαλίσεις από το δανειολήπτη, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης, ευνοϊκότερης για τον δανειολήπτη, ρύθμισης.

(ζ) Λειτουργική αναδιάρθρωση επιχείρησης (“Operational Restructuring”): Αλλαγή της διοίκησης της επιχείρησης όταν οι πιστώτρια/ες τράπεζες θεωρούν την επιχείρηση βιώσιμη υπό προϋποθέσεις, αλλά η υφιστάμενη διοίκηση δεν συνεργάζεται προς αυτήν την κατεύθυνση. Η συγκεκριμένη επιλογή δεν συνιστά από μόνης της τύπο ρύθμισης για τους σκοπούς παραγωγής αναφορών της παρούσας, αλλά δύναται να συνδυάζεται με τις υπόλοιπες επιλογές ρύθμισης.

(η) Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο (“Debt/equity swaps”): Εφαρμόζεται σε αναδιρθρώσεις εταιριών, όπου μέρος του χρέους μετατρέπεται σε μετοχικό κεφάλαιο και το ΠΙ καθίσταται μέτοχος της επιχείρησης, ώστε το υπόλοιπο του χρέους να μπορεί να εξυπηρετηθεί από τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές του δανειολήπτη.

Τμήμα ΙΙΙ – Τύποι Οριστικής Διευθέτησης

30. Ως τύπος οριστικής διευθέτησης ορίζεται οποιαδήποτε μεταβολή του είδους συμβατικής σχέσης μεταξύ ΠΙ και δανειολήπτη ή ο τερματισμός αυτής, με στόχο την οριστική τακτοποίηση της απαίτησης του ΠΙ έναντι του δανειολήπτη και η οποία μπορεί να συνδυάζεται με παράδοση (εθελοντική ή υποχρεωτική) της εμπράγματης εξασφάλισης στο ΠΙ προς μείωση του συνόλου της απαίτησης ή ακόμα και με ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων προς κάλυψη της απαίτησης. Παρατίθενται ενδεικτικά λύσεις που προσφέρονται στο πλαίσιο των διεθνών πρακτικών, η υιοθέτηση εκάστης εξ αυτών, όμως, εξετάζεται κάθε φορά σε σχέση με τις προβλέψεις του ελληνικού δικαίου:

(α) Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου (“Voluntary Surrender”): Ο δανειολήπτης, ο οποίος δεν μπορεί να ανταποκριθεί στους όρους αποπληρωμής ενυπόθηκου δανείου, παραχωρεί εθελοντικά (χωρίς να απαιτηθεί η προσφυγή σε δικαστικές ενέργειες εκ μέρους του ΠΙ), την κυριότητα του υπέγγυου ακινήτου στο ΠΙ. Στη σχετική συμφωνία προβλέπεται σαφώς ο τρόπος διευθέτησης του τυχόν υπολοίπου.

(β) Μετατροπή σε Χρηματοδοτική Μίσθωση (“Mortgage to Lease”): Ο δανειολήπτης μεταβιβάζει την κυριότητα του ακινήτου στο ΠΙ υπογράφοντας σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία του εξασφαλίζει τη δυνατότητα μίσθωσης και χρήσης για ορισμένη ελάχιστη χρονική περίοδο (συνήθως πέντε έτη).

(γ) Πώληση και ενοικίαση (“Mortgage to Rent”): Ο δανειολήπτης μεταβιβάζει την κυριότητα του ακινήτου είτε στο ΠΙ είτε σε τρίτο. Η συμφωνία μπορεί να συνοδεύεται με παραχώρηση του δικαιώματος διαμονής στο ακίνητο έναντι μισθώματος (συνήθως για μια ελάχιστη περίοδο τριών ετών). Στη σχετική συμφωνία προβλέπεται σαφώς ο τρόπος διευθέτησης του τυχόν υπολοίπου.

(δ) Μεταβίβαση/Πώληση του δανείου/Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο (“Outright Sale/Disposal/Discounted Pay-off”): Η μεταβίβαση του δανείου σε άλλο ίδρυμα, πιστωτή ή χρηματοδοτικό σχήμα.

(ε) Ανταλλαγή με στεγαστικό δάνειο μικρότερης αξίας (“Trade Down”): Συμφωνία που επιτρέπει σε δανειολήπτη με οικονομικές δυσκολίες που έχει υποθηκευμένη την κύρια κατοικία του ή την επαγγελματική του στέγη να την πωλήσει αγοράζοντας νέα χαμηλότερης αξίας.

(στ) Διαχείριση σε εκκαθάριση: Ορίζεται η κατάσταση στην οποία η απαίτηση του ΠΙ αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας.

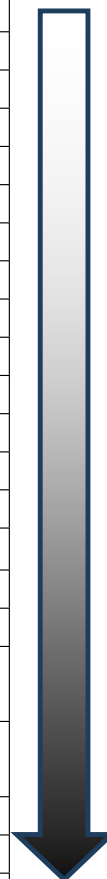
(ζ) Ρευστοποίηση Εξασφαλίσεων: Ορίζεται η κατάσταση στην οποία το ΠΙ, έχοντας καταγγείλει τη δανειακή σύμβαση, εκκινεί διαδικασίες ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων για την ικανοποίηση της απαίτησής του.

(η) Δικαστικές/Νομικές Ενέργειες: Ορίζονται οι ενέργειες οριστικής διευθέτησης που μπορεί να λαμβάνονται σε περίπτωση απουσίας ή εξάντλησης των εξασφαλίσεων και αφορούν την εκκίνηση δικαστικών ενεργειών έναντι περιουσιακών στοιχείων του δανειολήπτη για την κάλυψη των απαιτήσεων του ΠΙ.

Τμήμα IV – Πίνακας Κατάταξης Τύπων Ρύθμισης

31. Τα ΠΙ κατατάσσουν τη ρύθμιση βάσει του επιμέρους χαρακτηριστικού με τη μεγαλύτερη βαρύτητα/σημαντικότητα:

Βαθμός Βαρύτητας Ρύθμισης	Τύποι Επιλογών Ρύθμισης	
1	Βραχυπρόθεσμες Ρυθμίσεις	Προσωρινά Μόνο Αναλογούντες Τόκοι
2		Προσωρινά Μειωμένες Δόσεις (<> (1))
3		Περίοδος Χάριτος
4		Αναβολή Πληρωμής Δόσης/Δόσεων
5		Τακτοποίηση Καθυστερούμενου Υπολοίπου
6		Κεφαλαιοποίηση Καθυστερήσεων
7	Μακροπρόθεσμες Ρυθμίσεις	Μόνιμη Μείωση Επιτοκίου ή Περιθωρίου
8		Αλλαγή Τύπου Επιτοκίου
9		Παράταση της Διάρκειας
10		Διαχωρισμός της Χορήγησης
11		Μερική Διαγραφή Απαίτησης
12		Πρόσθετες Εξασφαλίσεις
13		Λειτουργική Αναδιάρθρωση Επιχείρησης
14		Συμφωνία Ανταλλαγής Χρέους με Μετοχικό Κεφάλαιο
15	Λύσεις Οριστικής Διευθέτησης	Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου
16		Πώληση και Χρηματοδοτική Μίσθωση (Mortgage to Lease)
17		Πώληση και Ενοικίαση (Mortgage to Rent)
18		Μεταβίβαση/Πώληση/Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο (Outright Sale/Disposal/Discounted Pay-off)
19		Ανταλλαγή με στεγαστικό δάνειο μικρότερης αξίας (Trade Down)
20		Διαχείριση σε Εκκαθάριση
21		Ρευστοποίηση Εξασφαλίσεων
22		Δικαστικές / Νομικές Ενέργειες

Υπόδειγμα 3 - Portfolio Segmentation

Portfolio Segmentation	010		020		030		040		050		060		070		080		090
	Balance (€bn)	Arrears ⁽¹⁾ (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	% Μεταβολής	
As of [DATE MONTH 20XX]																	
A. Total Outstanding Portfolio																	
B. Current with no forbearance measures																	
C. Arrears up to 90 dpd with no forbearance measures																	
D. Total Non Performing Exposures (E+F+G)																	
E. Arrears below 90 dpd (current =<90 dpd) with forbearance measures																	
Current																	
In arrears up to 90 dpd (1<x<90dpd)																	
1- 30 dpd																	
31-60dpd																	
61-90dpd																	
F. All loans in arrears above 90 dpd (excl. denounced) (independently of forbearance measures)																	
<i>Distribution by dpd bucket</i>																	
91-180 dpd																	
181-360 dpd																	
361-720 dpd																	
721+ dpd																	
<i>Distribution by forbearance status</i>																	
Forbearance Measures																	
No Forbearance Measures																	
G. Denounced Loans																	
<i>Distribution by dpd bucket</i>																	
Below 360 dpd																	
361-720 dpd																	
721+ dpd																	
<i>Distribution by forbearance status pre transfer to Legal</i>																	
Forbearance measures																	
No Forbearance measures																	
<i>Distribution by bankruptcy status</i>																	
Under Personal Bankruptcy procedures ⁽²⁾																	
Under Corporate Bankruptcy procedures ⁽³⁾																	
Not Under Bankruptcy procedures																	

Note (1): Arrears defined as amount due to the Banks

Note (2): For SBP and Residential mortgages portfolios only

Note (3): For Large Corporate, SME and SBP portfolios only

Υπόδειγμα 4 - Key Portfolio Performance Statistics

	Key Portfolio Statistics		010		020		030		040		050		060	
	As of [DATE MONTH 20XX]		Balance (€ bn)	Loan Count	Balance (€ bn)	Loan Count	Balance (€ bn)	Loan Count	Balance (€ bn)	Loan Count	Balance (€ bn)	Loan Count	% Change	Loan Count
010	Cash Recoveries													
	Cash Recoveries													
020	Of which cash collections													
030	Of which collateral liquidations													
040	Of which other													
050	% Total cash yield ⁽¹⁾ (based on total cash recoveries)													
060	% Total cash yield ⁽²⁾ (based on cash collections only)													
	Forborne Loans													
070	Loans with forbearance measures during period													
080	Of which repeat modified during period ⁽³⁾													
090	Of which first time modified during period													
100	Of which short-term modified during period													
110	Of which long-term modified during period													
120	Of which mandatory by Law modified during period													
130	Cure rate: Forborne loans moved to Performing status during period													
140	Forborne loans moved to Legal status during period													
	Tangible Collateral ⁽⁴⁾													
150	Total tangible collateral													
160	Of which (residential real estate - own occupied)													
160	Of which (residential real estate - BTL)													
160	Of which (residential real estate - other)													
170	Of which (commercial real estate)													
180	Of which (other real estate)													
190	Of which (industrial/machinery/equipment)													
200	Of which (inventory)													
210	Of which (creditor held movable assets)													
220	Of which (debtor held movable assets)													
230	Of which (cash/financial securities)													
240	Of which (other collateral)													
250	Weighted average tangible collateral coverage ratio (%)													

Note (1): Total cash recoveries for the quarter divided by the average of the beginning of quarter and end of quarter NPE balance

Note (2): Total cash collections for the quarter divided by the average of the beginning of quarter and end of quarter NPE balance

Note (3): Loans undergone at least one modification since (tbd) , and which were reclassified during the current period

Note (4): € balance represents corresponding collateral value

Υπόδειγμα 5 - Legal Workout

Legal Work-out Activity of Denounced Loans	Current Quarter			Previous Quarter			% Change					
	Balance (€bn)	Loan/ Collateral Count	Collateral Value (€bn)	Realised Value (€bn)	Loan/ Collateral Count	Collateral Value (€bn)	Realised Value (€bn)	Balance (€bn)	Loan/ Collateral Count	Collateral Value (€bn)		
As of [DATE MONTH 20XX]	010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120
Total denounced loans end of period												
Loans fully liquidated during period												
Loans moved back to Remedial Management Unit during period												
Payment order issued												
Out-of-court settlements												
Collateral repossessed through auction process												
Collateral repossessed outside auction process												
Collateral in auction process (existing stock)												
Collateral entered auction process (during period)												
Collateral liquidated at auction												
Forced or voluntary pre-notations												
Other												
No action												
	010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120

Υπόδειγμα 7 - Modifications Delinquencies

Modifications Delinquencies - Residential Mortgages	010			020			030			040			050			060			070			080			090			100			110			120			130			140		
	Stock at the end of Quarter			Flows during the Quarter			Additions			Subtractions			Other			Stock at the end of Quarter			Balance			Arrears			Loan Count			Balance			Arrears			Loan Count								
	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	€bn	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count	Balance (€bn)	Arrears (€bn)	Loan Count										
MORTGAGES																																										
As of [DATE MONTH 20XX]																																										
010 Total residential mortgage loan accounts outstanding																																										
020 ARREARS																																										
030 Total mortgage loan accounts in arrears																																										
040 <i>of which:</i>																																										
050 in arrears up to 30 days																																										
060 in arrears 31 to 90 days																																										
070 in arrears 91 to 180 days																																										
080 in arrears 181 to 360 days																																										
090 in arrears 361 to 720 days																																										
100 in arrears over 720 days																																										
110 Additions to/subtractions from total mortgage loan accounts in arrears																																										
120 Additions to/subtractions from mortgage loan accounts in arrears over 90 days																																										
130 Cases in which a receiver has been appointed																																										
140 Abandoned properties not in the lender's possession																																										
DEBT FORGIVENESS AND UNSECURED DEBT																																										
150 Mortgage debt written off																																										
160 <i>Unsecured debt/Shortfall accounts</i>																																										
170 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
180 in arrears up to 90 days																																										
190 in arrears over 90 days																																										
REPOSSESSIONS																																										
200 Residential properties in possession at beginning of quarter																																										
210 Residential properties in possession at end of quarter																																										
220 Additions to number of residential properties in possession																																										
230 <i>of which:</i>																																										
240 residential properties reposessed on foot of an order																																										
250 residential properties voluntarily surrendered/abandoned																																										
260 Residential properties disposed of during this quarter																																										
270 Book value																																										
280 Value realised from sale																																										
290 Amount written off as bad debt																																										
300 Amount remaining on which lender is seeking repayment																																										
MODIFICATIONS																																										
310 Total residential mortgages modified																																										
320 Short Term Modifications																																										
330 Interest Only																																										
340 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
350 in arrears up to 90 days																																										
360 in arrears over 90 days																																										
370 Reduced payment above IO																																										
380 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
390 in arrears up to 90 days																																										
400 in arrears over 90 days																																										
410 Reduced payment below IO																																										
420 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
430 in arrears up to 90 days																																										
440 in arrears over 90 days																																										
450 Temporary Grace Period																																										
460 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
470 in arrears up to 90 days																																										
480 in arrears over 90 days																																										
490 Skip Payment																																										
500 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
510 in arrears up to 90 days																																										
520 in arrears over 90 days																																										
530 Arrears Settlement																																										
540 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
550 in arrears up to 90 days																																										
560 in arrears over 90 days																																										
570 Arrears Capitalisation																																										
580 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
590 in arrears up to 90 days																																										
600 in arrears over 90 days																																										
610 Split Mortgages - Temporary																																										
620 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
630 in arrears up to 90 days																																										
640 in arrears over 90 days																																										
650 L. 3869/2010																																										
660 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
670 in arrears up to 90 days																																										
680 in arrears over 90 days																																										
690 L. 4224/2010																																										
700 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
710 in arrears up to 90 days																																										
720 in arrears over 90 days																																										
730 Other mandated by Law or Min. Decision																																										
740 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
750 in arrears up to 90 days																																										
760 in arrears over 90 days																																										
770 Other Temporary Modification																																										
780 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
790 in arrears up to 90 days																																										
800 in arrears over 90 days																																										
Long Term Modifications																																										
810 Permanent Rate Reduction																																										
820 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
830 in arrears up to 90 days																																										
840 in arrears over 90 days																																										
850 Interest Rate Type Change																																										
860 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
870 in arrears up to 90 days																																										
880 in arrears over 90 days																																										
890 Loan Tenor Extension																																										
900 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
910 in arrears up to 90 days																																										
920 in arrears over 90 days																																										
930 Split Balance																																										
940 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
950 in arrears up to 90 days																																										
960 in arrears over 90 days																																										
970 Partial Debt Forgiveness / Write-offs																																										
980 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
990 in arrears up to 90 days																																										
1000 in arrears over 90 days																																										
1010 Additional Collateralisation																																										
1020 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
1030 in arrears up to 90 days																																										
1040 in arrears over 90 days																																										
1050 Operational Restructuring																																										
1060 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
1070 in arrears up to 90 days																																										
1080 in arrears over 90 days																																										
1090 Debt/Equity Swap																																										
1100 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
1110 in arrears up to 90 days																																										
1120 in arrears over 90 days																																										
1130 Other Permanent Modification																																										
1140 <i>of which:</i> Not in arrears																																										
1150 in arrears up to 90 days																																										
1160 in arrears over 90 days																																										
MORTGAGE TO RENT																																										
1170 Mortgage to Rent Cases																																										

Υπόδειγμα 8 - Performance of Modifications

Provides a detailed quarterly comparison of the type of modifications performed as part of remedial management activities (excl. denounced)

Modifications Performed (excl. denounced loans)	Current Quarter				Previous Quarter			
	Balance (€m)	Loan Count	Origin % Above % Repeat Modified	Modified during same quarter of previous year PD within 3 months from modification	Balance (€m)	Loan Count	Origin % Above % Repeat Modified	Modified during same quarter of previous year PD within 3 months from modification
As of (DD.MM.201X)	010	020	030	040	070	080	090	100
	010	020	030	040	070	080	090	100
	110	120	130	140	110	120	130	140
	110	120	130	140	110	120	130	140
	110	120	130	140	110	120	130	140
010 Total Modified Loans as of 31.12.2013								
020 Modified Loans during reporting period								
030 Short term modification (1)								
040 Interest Only								
050 Reduced payment above IO								
060 Reduced payment below IO								
070 Temporary Grace Period								
080 Skip Payment								
090 Areas Settlement								
100 Areas Capitalisation								
110 L. 3869/2010								
120 L. 4224/2013								
130 Other mandated by Law or Min. Decision								
140 Other								
150 Long term modification (1)								
160 Permanent Rate Reduction								
170 Interest Rate Type Change								
180 Loan Tenor Extension								
190 Split Balance								
200 Partial Debt Forgiveness / Write-offs								
210 Additional Collateralisation								
220 Operational Restructuring(2)								
230 Debt/Equity Swap (2)								
240 Other								
250 Total NPE Portfolio Cure Rate: Modified Loans moved to Performing status as per BOG probation period definition during reporting period								
260 Closure Procedures (1)								
270 Voluntary Surrender								
280 Mortgage to Lease								
290 Mortgage to Rent								
300 Outright Sale/Disposal/Discounted Pay-off								
310 Trade Down								
320 Receivables								
330 Collateral Repossession / Liquidation								
340 Enforcement / Legal Action								
350 Other								

Note (1): As per relevant definitions

Note (2): For Corporate / SME loans only

All in-default data are based on modified loans that remain in effect at the specified amount of time after the modification. All loans that have been repaid in full, been refinanced, been sold, or completed the foreclosure process are removed from the calculation. Data include only modifications that have had time to age the indicated number of months

Η πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να αναρτηθεί στον ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ο Διοικητής
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 2 0 1 5 8 2 1 6 0 6 1 4 0 2 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004